

*ByPass Oslo –
løpende evaluering*

Statusrapport desember 2002

Av

Knut Aarvak

Fredrikstad desember 2002

RAPPORTFORSIDE

Rapportnr: OR 36.02	ISBN nr: 82-7520-471-2 ISSN nr: 0803-6659	Rapporttype: Oppdragsrapport
Rapporttittel: ByPass Oslo, løpende evaluering, statusrapport pr. desember 2002		Forfatter(e): Knut Aarvak
Prosjektnummer: 380690	Prosjekttittel: ByPass Oslo, evaluering	
Oppdragsgiver(e): Siviltjenesteadministrasjonen Dillingøy Oppdragsgivers referanse: Hans Haaland		
<p>Resymè: Det overordnede målet for ByPass Oslo er å utvikle tiltak mot vold og kriminalitet rettet mot ungdom i Oslo mellom 13 og 25 år gjennom bruk av sivile vernepliktige knyttet til ulike partnere som arbeider med målgruppen.</p> <p>Det gjennomføres en løpende evaluering av ByPass Oslo rettet inn mot å ta vare på erfaringene 1/2-årlig som grunnlag for justering og videreutvikling av innhold i og opplegg av ByPass Oslo. Datagrunnlag er knyttet til informasjon fra partnere, sivile vernepliktige og målgruppen gjennom spørreskjemaer samt ledelsen for tiltaket gjennom samlinger, møter og samtaler.</p> <p>Pr desember 2002 kan erfaringene sammenfattes som følger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ByPass Oslo synes å ha både voldsforebyggende og voldshindrende effekter bedømt ut fra partnernes, de sivile vernepliktiges og målgruppens erfaringer og vurderinger. • Man synes å ha lyktes med å utforme rolle/arbeidsoppgaver for de sivile vernepliktige som gir muligheter for voldsforebygging/hindring og som er relevante for partnernes voldsforebyggende arbeide samtidig som de vernepliktige både synes å fungere godt og er meget godt motiverte. • Erfaringene med gjennomføringen er i hovedsak positive på de fleste områder. • Det er gjennomgående <i>middels positive erfaringer</i> mht <ul style="list-style-type: none"> • lav innbyrdes kontakt mellom partnerne samtidig som de opplever slik kontakt som viktig • synligheten av logoen for ByPass Oslo • målgruppens kjennskap til ByPass Oslo • Samlet sett har det vært en positiv utvikling sammenlignet med resultatene fra evalueringen etter første halvår 2002 sett ut fra de sivile vernepliktiges vurderinger men en svak negativ utvikling bedømt ut fra partnernes vurderinger. Sett ut fra målgruppens vurderinger har det vært en svak positiv utvikling sammenlignet med evalueringen etter andre halvår 2001. <p>ByPass Oslo bør i fortsettelsen sette særlig fokus på følgende forbedringsområder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>ByPassernes rolle og arbeidsoppgaver:</i> Videreutvikling av disse sett i lys av partnernes vurdering av de voldsforebyggende effektene av disse samt målgruppens vurderinger av det samme hos ulike partnere • <i>Samarbeid mellom de ulike partnerne:</i> Det har vært arbeidet med dette tidligere uten at omfanget av det samlede samarbeidet har økt i vesentlig grad. I andre halvår 2002 har det faktisk avtatt. Samtidig har partnernes vurdering av viktigheten av samarbeidet avtatt. Det bør derfor foretas en grundigere gjennomgang av utviklingen på dette området for å avklare bedre betydningen av samarbeid mellom partnerne som et satsningsområde i ByPass Oslo. • <i>Kunnskap om/synliggjøring av ByPass Oslo:</i> Det bør satses enda mer på å spre kunnskap om ByPass Oslo gjennom mer informasjon og bedre synliggjøring bla ved mer bruk av logoen for ByPass Oslo • <i>Opplæring:</i> Det er oppnådd en klar positiv forbedring i det opplevde utbyttet av opplæringstiltakene. Arbeidet bør videreføres langs de hovedlinjer som har skapt denne positive utviklingen. 		
Emneord: • Voldsforebygging • Sivil verneplikt	Tilgjengelighet: Åpen Denne side: Åpen Denne rapport: Åpen	Antall sider inkl. bilag: 30
Godkjent Dato: 22.12.02		
_____ Prosjektleder (sign)		_____ Instituttleder (sign)

INNHold

SAMMENDRAG.....	4
1. INNLEDNING.....	6
1.1. Beskrivelse av ByPass Oslo.....	6
1.2. Mandat for evalueringen.....	6
1.3. Metodisk opplegg av evalueringen.....	7
1.4. Innhold i rapporten.....	7
2. PARTNERNES OG DE SIVILE VERNEPLIKTIGES ERFARINGER.....	8
2.1. Effekter av ByPass Oslo.....	8
2.2. Arbeidsresultater i ByPass Oslo.....	9
2.3. Erfaringer med gjennomføringen av ByPass Oslo.....	10
2.4. Endringer siden siste statusrapport i ByPass Oslo.....	14
3. MÅLGRUPPENS ERFARINGER MED ByPass Oslo.....	16
3.1. Hovedresultater.....	16
3.2. Vurdering av resultatene.....	20
4. KONKLUSJONER.....	21
5. FORBEDRINGSOMRÅDER.....	22
VEDLEGG	

SAMMENDRAG

Beskrivelse av ByPass Oslo

Det overordnede målet for ByPass Oslo er å utvikle tiltak mot vold og kriminalitet rettet mot ungdom i Oslo mellom 13 og 25 år gjennom bruk av sivile vernepliktige knyttet til ulike partnere som arbeider med målgruppen.

Siviltjenesteadministrasjonen Dillingøy er tiltaksansvarlig. Det er etablert en egen tiltaksledelse lokalisert til Oslo.

Opplegg av undervisevalueringen/datagrunnlag

Det gjennomføres en løpende evaluering av ByPass Oslo rettet inn mot å ta vare på erfaringene 1/2-årlig som grunnlag for justering og videreutvikling av innhold i og opplegg av ByPass Oslo.

Den foreliggende statusrapport er knyttet til desember 2002. Den er basert på en kombinasjon av spørreskjema data fra de sivile vernepliktige, partnerne, målgruppen og deltakelse på samlinger for partnerne og for de sivile vernepliktige samt deltakelse på møter med SAD og ledelsen for ByPass Oslo.

I denne statusrapporten er dataene fra evalueringsskjemaene basert på

- 21 partnere med svarprosent på 88 (N=24)
- 75 sivile vernepliktige med svarprosent på 94 (N=80)
- et strategisk utvalg på 416 respondenter fra målgruppen fordelt på ni underutvalg

Resultater og erfaringer

Samlet synes ByPass Oslo pr dags dato å være kjennetegnet ved:

- *positive indikasjoner* på at prosjektet har både voldsforebyggende og voldshindrende effekter, bedømt ut fra partnernes, de sivile vernepliktiges og målgruppens vurderinger.
 - Ca 60% av både partnerne og de sivile vernepliktige mener at den rollen de sivile vernepliktige spiller har en voldsforebyggende effekt i noen grad, mens ca 35% av dem mener at den har det i stor grad.
 - 53% av de ungdommene som har deltatt i undersøkelsen og som har ferdes i miljøer hvor ByPasserne har vært tilstede, sier at ByPassernes tilstedeværelse har bidratt i noen grad til å redusere konflikt- og voldssituasjoner i miljøet mens 16% sier det har bidratt i stor grad.
- *positive arbeidsresultater* mht
 - rolle/oppgaver for de sivile vernepliktige som gir muligheter for voldsforebyggende og voldshindrende effekter. Dette gjelder særlig kontakt med ungdommene gjennom "aktiviteter/arrangementer", holdningspåvirkning gjennom "samtale/dialog" samt "tilstedeværelse/ravning"
 - bruk av arbeidstid på voldsforebyggende arbeid. Ca 75% av arbeidstiden brukes på oppgaver direkte rettet mot målgruppen
 - målgruppens kjennskap til og kontakt med ByPasserne
 - rolle/oppgaver for de sivile vernepliktige med betydelig relevans for partnernes voldsforebyggende arbeide
 - i hovedsak vel fungerende og motiverte sivile vernepliktige
- gjennomgående *positive erfaringer* med gjennomføring av prosjektet mht
 - klarhet i mål og målgruppe for ByPass Oslo

- i hovedsak klarhet i rolle/oppgaver for de sivile vernepliktige
- i hovedsak god oppfølging av partnerne fra ledelsen for ByPass Oslo
- meget godt sosialt miljø blant de sivile vernepliktige
- rekruttering av partnere og sivile vernepliktige, men med enkelte innslag av sivile vernepliktige som kunne vært bedre egnet
- opplæring
- gjennomgående *middels positive erfaringer* mht
 - lav innbyrdes kontakt mellom partnerne samtidig som de opplever slik kontakt som noe viktig
 - målgruppens kjennskap til ByPass Oslo
 - synligheten av logoen for ByPass Oslo

Samlet sett er vurderingene denne gang når det gjelder de sivile vernepliktige noe mer positive sammenlignet med evalueringen etter første halvår 2002. Særlig gjelder dette vurderingene av utbytte av opplæringstiltakene. Når det gjelder partnerne er vurderingen litt mer negative, men trolig ikke mye. Vurderingen av de voldsforebyggende effektene av den rollen de sivile vernepliktige spiller, er imidlertid klart mindre positive enn etter første halvår 2002.

Målgruppens vurderinger er litt mer positiv enn ved evalueringen etter andre halvår 2001, men klart dårligere enn evalueringen etter første halvår 2002. Dette skyldes trolig først og fremst forskjellene i utvalgene og den samlede utvalgsstørrelsen.

Sett ut fra målgruppeevalueringen foreligger det imidlertid noen interessante forskjeller mellom de underutvalgene som kan danne utgangspunkt får å se mer konkret på ulikheter mht til bruken av ByPasserne hos de forskjellige partnerne.

Forbedringsområder

ByPass Oslo bør i fortsettelsen sette særlig fokus følgende forbedringsområder:

- *Partnernes vurdering av de voldsforebyggende effektene av den rollen de sivile vernepliktige spiller:* Det har i andre halvår 2002 vært en klar negativ utvikling i partnernes vurdering av dette, uten at det er mulig å forstå det med utgangspunkt i de vurderingene som partnerne ellers gjør av de ulike elementene i ByPass Oslo. Det bør derfor foretas en nærmere avklaring av hva som kan ligge bak dette
- *Samarbeid mellom de ulike partnerne:* Det har vært arbeidet med dette tidligere uten at omfanget av det samlede samarbeidet har økt i vesentlig grad. I andre halvår 2002 har det faktisk avtatt. Samtidig har partnernes vurdering av viktigheten av samarbeidet avtatt. Det bør derfor foretas en grundigere gjennomgang og vurdering av hva dette skyldes for å avklare bedre samarbeid mellom partnerne som et satsningsområde i ByPass Oslo.
- *Kunnskap om/synliggjøring av ByPass Oslo:* Det bør satses enda mer på å spre kunnskap om ByPass Oslo gjennom mer informasjon og bedre synliggjøring bla ved mer bruk av logoen for ByPass Oslo
- *Videreutvikling av ByPassernes rolle, arbeidsoppgaver og arbeidsform:* Videreutvikling av disse med utgangspunkt i de partnerne som har de mest positive resultatene bedømt ut fra målgruppens vurderinger.
- *Opplæringstilbudene i ByPass Oslo:* Det synes som om at man har lyktes med å utvikle disse slik at de sivile vernepliktiges vurderinger av utbyttet av dem, er overveiende positive. Dette gjelder både grunnkurset og andre kurs i regi av ByPass Oslo. Man bør derfor fortsette å arbeide videre langs de linjene som har ført til denne forbedringen.

1. INNLEDNING

Den foreliggende statusrapport representerer den andre i den løpende evalueringen av ByPass Oslo.

ByPass Oslo ble etablert som fast tiltak for avtjening av sivil verneplikt underlagt Siviltjenesteadministrasjonen på Dillingøy (SAD) med virkning fra 01.01.02. Etableringen av ByPass Oslo er skjedd på grunnlag av pilotprosjektet ByPass som ble gjennomført i 2000-2001.

1.1. Beskrivelse av ByPass Oslo

Visjonen for ByPass Oslo er at det skal bidra til å forebygge vold og kriminalitet gjennom meningsfulle tiltak rettet mot unge av unge, og utvikle kunnskap, kompetanse og erfaring som kan nyttegjøres av deltakerne og andre aktører som stiller med konfliktløsning og voldsforebygging.

Det **overordnede målet** for ByPass Oslo er å "utvikle tiltak mot vold og kriminalitet gjennom bruk av sivilt vernepliktige i Oslo"

Målgruppen for ByPass Oslo er ungdom i Oslo mellom 13 og 25 år.

Rammene rundt ByPass Oslo er som følger:

- Tiltakene skal settes ut i livet gjennom partnere som har det daglige ansvaret for å legge forholdene til rette for de sivile vernepliktige. Partnerne skal utvikle meningsfulle og samfunnsnyttige voldsforebyggende tiltak og aktiviteter. Partnerne har veiledningsansvar overfor den sivile vernepliktige
- Det skal stilles spesielle krav til de sivile vernepliktige mht motivasjon, egnethet og skikkethet som det skal tas hensyn til ved rekruttering av deltakere
- Det skal legges spesiell vekt på opplæring, veiledning og oppfølging med sikte på å utvikle kompetanse og erfaring innenfor konfliktløsning og voldsforebygging
- Resultater av og erfaringer med ByPass Oslo skal gjøres til gjenstand for løpende ekstern evaluering

Tiltakene skal beskrives gjennom en fastlagt mal omfattende følgende hovedpunkter:

- Beskrivelse av virksomheten
- Beskrivelse av problemområdet
- Beskrivelse av det voldsforebyggende tiltaket med tilhørende aktiviteter
- Arbeidsbeskrivelse for den sivile vernepliktige
- Forventet resultat

I sum kan kjerneideen med bruken av de sivile vernepliktige i ByPass Oslo beskrives med ordene

- Gjenkjennelse
- Tilgjengelighet
- Tilstedeværelse
- Kunnskap

ByPass Oslo er **organisert** som følger: Siviltjenesteadministrasjonen Dillingøy (SAD) er ansvarlig for ByPass Oslo og skal godkjenne samtlige partnere og tiltak. De som er tilknyttet ByPass Oslo enten som ansatt eller sivile vernepliktige, vil være administrativt underlagt SAD.

1.2. Mandat for evalueringen

Hovedoppgavene i den eksterne evalueringen skal være følgende:

- Bistå med innhenting og analyse av data fra partnerne, de sivile vernepliktige, målgruppen for ByPass Oslo og SAD/ledelsen med fokus på dokumentere resultater i forhold til mål
- Fungere som ekstern diskusjonspartner for SAD/ledelsen med tanke på videreutvikling av ByPass

Datainnsamlingen skje gjennom følgende to opplegg:

- Et knyttet til systematiske data gjennom bruk av evalueringsskjemaer med informasjon fra partnere, de sivile vernepliktige og målgruppen for ByPass
- Et knyttet til et mer kvalitativt datagrunnlag gjennom deltakelse i samlinger for partnere og sivile vernepliktige, styringsgruppe, ulike typer av internmøter, m.m.

Datainnsamling og statusrapportering skjer på slutten av hvert halvår.

Det samlede opplegg for evaluering av ByPass omfatter både et opplegg for underveisevaluering og et opplegg for sluttevaluering.

1.3. Metodisk opplegg av evalueringen

Datainnsamlingen er lagt opp med bruk av et underveisevalueringsskjema for partnerne, de sivile vernepliktige og målgruppen for ByPass Oslo jfr vedlegg I, II og III.

I denne statusrapporten er dataene fra evalueringsskjemaene basert på

- 21 partnere med svarprosent på 88 (N=24)
- 75 sivile vernepliktige med svarprosent på 94 (N=80)
- et strategisk utvalg på 416 respondenter fra målgruppen fordelt på følgende 9 underutvalg:
 - Hersleb ungdomsskole, 42 respondenter
 - Sandaker videregående skole, 49 respondenter
 - Sogn videregående skole, 48 respondenter
 - Gran ungdomsskole, 50 respondenter
 - Elvebakken videregående skole, 42 respondenter
 - Røde Kors, Groruddalen ressurscenter, 46 respondenter
 - Riverside, 48 respondenter
 - Manglerud videregående skole, 41 respondenter
 - Ulsrud videregående skole, 50 respondenter

Samlet er målgruppeutvalget sammensatt som følger:

- 49% av utvalget er jenter og 51% gutter (N=400)
- 44% bare norsk og 56% annen kulturell bakgrunn (N=394)
- gjennomsnittsalder på 16.5 år med variasjon fra 12 til 26 år (N=391)

I tillegg er rapporten basert på deltakelse på samlinger for de sivile vernepliktige og partnerne, møter med oppdragsgiver (SAD) og ledelsen for ByPass Oslo samt individuelle samtaler med oppdragsgiver og prosjektledelsen.

1.4. Innhold i rapporten

Presentasjonen av resultatene fra underveisevalueringen er strukturert i følgende hovedpunkter:

- partnernes og de sivile vernepliktiges erfaringer
- målgruppens erfaringer
- samlede konklusjoner
- forbedringsområder

2. PARTNERNES OG DE SIVILE VERNEPLIKTIGES ERFARINGER

2.1. EFFEKTER AV ByPass Oslo

2.1.1. Voldsforebyggende effekter av den rollen den/de sivile vernepliktige spiller

Samlet vurdering

Hvordan vurderer dere den voldsforebyggende effekten av den rollen den/de sivile vernepliktige har spilt så langt?	Liten effekt	Noen effekt	Stor effekt	N
Partnerne	0%	63	37	19
De sivile vernepliktige	8	56	36	59*

*13 av de sivile vernepliktige sier de ikke vet noe om effekten

Som det fremgår mener både partnerne og de sivile vernepliktige at den rollen de sivile vernepliktige spiller har en voldsforebyggende effekt.

2.1.2. På hvilke måter har voldsforebyggingen skjedd?

I hvilken grad har de sivile vernepliktige frem til i dag bidratt til forebygging/hindring av vold på følgende måter?	Ikke/i liten grad	I noen grad	I stor grad	
Sivile vernepliktige				
Stoppe/avbryte voldsepisoder ved selv å gripe inn i konkrete situasjoner	48%	37	15	73
Forhindre at det oppstår voldsepisoder ved tilstedeværelse, "ravning"	19	41	40	73
Stoppe eller forhindre voldsepisoder ved å melde fra til andre, f eks politi, kommunale instanser, o.a.	67	26	7	73
Utvikling av positive holdninger hos ungdommene gjennom samtale, dialog, informasjon o.a.	10	45	45	73
Engasjement av ungdommene i konkrete aktiviteter som gjør at de bruker tid på dette i stedet for mer voldsrelaterte aktiviteter	14	32	54	72

Som det fremgår mener de sivile vernepliktige at de bidrar til voldsforebygging på alle de nevnte måtene men først og fremst "engasjement av ungdommene i konkrete aktiviteter", "utvikle positive holdninger gjennom samtale/dialog" og "tilstedeværelse".

Ulike måter å bidra til forebygging/hindre av vold	Ikke/i liten grad	I noen grad	I stor grad	
Partnerne				
Stoppe/avbryte voldsepisoder ved selv å gripe inn i konkrete situasjoner	55%	35	10	20
Forhindre at det oppstår voldsepisoder ved tilstedeværelse, "ravning"	15	40	45	20
Stoppe eller forhindre voldsepisoder ved å melde fra til andre, f eks politi, kommunale instanser, o.a.	60	30	10	20
Utvikling av positive holdninger hos ungdommene gjennom samtale, dialog, informasjon o.a.	10	45	45	20
Engasjement av ungdommene i konkrete aktiviteter som gjør at de bruker tid på dette i stedet for mer voldsrelaterte aktiviteter	5	42	53	22

Som det fremgår har partnerne mye av den samme oppfatningen som de sivile vernepliktige.

2.1.3. Betydningen av ByPass Oslo som et voldsforebyggende tiltak i Oslo sentrum

Hvordan vurderer dere betydningen av ByPass som et samlet voldsforebyggende tiltak i Oslo sentrum så langt?	Liten betydning	Noen betydning	Stor betydning	N
Partnerne	0	41	59	17
De sivile vernepliktige	3	30	67	70

Som det fremgår mener både partnerne og de sivile vernepliktige at ByPass Oslo har stor betydning som et voldsforebyggende tiltak i Oslo sentrum.

2.2. ARBEIDSRESULTATER I ByPass Oslo

De sentrale arbeidsmålene og dermed arbeidsresultatene for ByPass Oslo som tiltak, for å lykkes med å skape de ønskede voldsforebyggende effekter, må være knyttet til å

- fokusere rolle/arbeidsoppgaver for de sivile vernepliktige som kan virke voldsforebyggende gjennom direkte kontakt med målgruppen for ByPass Oslo
- fokusere rolle/arbeidsoppgaver for de sivile vernepliktige som partnerne opplever som nyttige for seg
- få de vernepliktige til å ivareta sin rolle/arbeidsoppgaver på en god måte
- skape/ha motiverte sivile vernepliktige

2.2.1. De vernepliktiges roller/arbeidsoppgaver

Hvor stor del av arbeidstiden går med til arbeid rettet mot målgruppen for ByPass Oslo

Hvor stor prosentandel av den daglige arbeidstiden vil du anslå at den/de sivile vernepliktige frem til i dag har brukt til arbeid rettet mot målgruppen for ByPass Oslo?	%-andel av arbeidstiden, gjennomsnitt	N
Sivile vernepliktige	69%	72
Partnerne	81	18

Som det fremgår mener både de sivile vernepliktige og partnerne at ca 3/4 av den daglige arbeidstiden brukes til arbeidsoppgaver rettet mot målgruppen for ByPass Oslo.

2.2.2. Betydning av den jobben de sivile vernepliktige utfører for partnernes voldsforebyggende arbeid

Hvor viktig er den rolle den/de sivile vernepliktige spiller i det arbeidet partnerne utfører med tanke på voldsforebygging?	Lite viktig	Noe viktig	Viktig	N
De sivile vernepliktiges vurdering	1%	25	74	69
Partnernes vurdering	5	24	71	21

Som det fremgår mener både de sivile vernepliktige og partnerne at den jobben som de sivile vernepliktige utfører er viktig for partnernes voldsforebyggende arbeid.

2.2.3. Hvordan de vernepliktige fungerer

Hvordan har den sivile vernepliktige fungert så langt?	Fungert godt/tilfreds stillende	Noen fungert godt, andre kunne fungert bedre	Ikke fungert godt nok	Fungert dårlig	N
Partnerne	29%	67	5	0	21
Sivile vernepliktige	88		10	3	72

Som det fremgår mener de sivile vernepliktige selv at de fungerer godt. Partnerne mener også at de sivile vernepliktige i hovedsak fungerer godt men ikke i så stor grad som de vernepliktige selv.

Partnernes oppfatning om hva som er årsakene til at enkelte sivile vernepliktige ikke fungerer godt nok, er som følger:

Partnernes vurdering av hva som er de viktigste forklaringene på at den/de sivile vernepliktige eventuelt ikke har fungert godt nok	%-andel	N
Har ikke god nok fagkompetanse i forhold til oppgavene	5%	21
Mangelfull motivasjon	10	21
Mangler initiativ	38	21
Mangelfull erfaring med å være i jobb mht tilstedeværelse, oppførsel, etc	29	21

Som det fremgår er de viktigste forklaringene knyttet til mangelfullt initiativ og mangelfull erfaring med å være i jobb mht tilstedeværelse, oppførsel, etc.

2.2.4. De sivile vernepliktiges fornøydhet med tjenesten

Hva synes du så langt om å avtjene din sivile verneplikt i ByPass Oslo?	Lite tilfreds	Middels tilfreds	Tilfreds	N
De sivile vernepliktiges vurdering	0%	16	84	73

Som det fremgår må de sivile vernepliktige sies å være tilfreds med tjenesten sin så langt.

2.3. ERFARINGER MED GJENNOMFØRINGEN AV ByPass Oslo

2.3.1. Rekruttering av vernepliktige og partnere

Rekruttering av vernepliktige

Vurdering av den måten de sivile vernepliktige ble rekruttert til ByPass Oslo på	Dårlige	Middels	Gode	N
De sivile vernepliktiges erfaringer				
Oppmøte/mottakelse på Dillingøy	8%	33	59	75
Intervjuet knyttet til ByPass	4	31	65	75
Presentasjon/klargjøring av tjenesteinnholdet i ByPass	7	29	64	75
Mottakelsen/behandlingen av ledelsen for ByPass Oslo ved oppstart av tjenesten i Oslo	0	20	80	75
Mottakelse/behandling av partneren ved oppstart i Oslo	3	27	71	75
Partnernes erfaringer	5	35	60	20

Som det fremgår er både de sivile vernepliktiges og partnernes erfaringer ganske gode

Rekruttering av partnere

89% av partnerne (N=18) er fornøyd med prosessen med å bli godkjent som partner mens 11% mener den kunne vært bedre.

2.3.2. Klarhet av mål og målgruppe

<i>Hvordan vurderer du avklaringen av hensikt/mål for ByPass Oslo?</i>	Dårlig avklart	Kunne vært avklart bedre	Godt avklart	N
Partnere	0%	19	81	21
Sivile vernepliktige	3	11	87	75
<i>Hvordan vurderer du avklaringen av målgruppe for ByPass Oslo?</i>				
Partnere	0%	11	90	19
Sivile vernepliktige	1	12	87	74

Som det fremgår mener både partnerne og de sivile vernepliktige at mål og målgruppe for ByPass Oslo er godt avklart.

2.3.3. Klarhet av rolle/oppgaver for de sivile vernepliktige

<i>Hvordan er den rollen den/de sivile vernepliktige avklart pr. dags dato</i>	Dårlig avklart	Ikke godt nok avklart enda	Godt avklart	N
Partnere	0%	24	76	21
Sivile vernepliktige	3	17	80	72

Som det fremgår mener både partnerne og de sivile vernepliktige at rolle/oppgaver for de sivile vernepliktige er godt avklart.

2.3.4. Oppfølging/veiledning

Oppfølging/veiledning av de sivile vernepliktige

<i>Hvordan vurderer dere den oppfølgingen/veiledningen den/de sivile vernepliktige har fått så langt?</i>	Lite tilfredsstillende	Kunne vært bedre	Tilfredsstillende	N
Partnere				
Fra partnerne	0%	43	57	21
Fra ledelsen for ByPass Oslo	0	37	63	19
Sivile vernepliktige				
Fra partnerne	6	31	63	71
Fra ledelsen for ByPass Oslo	8	37	55	73

Som det fremgår mener både partnerne og de sivile vernepliktige at oppfølging fra både partnerne og ledelsen for ByPass Oslo er rimelig god, med unntak av at partnerne mener de kan følge opp de sivile vernepliktige noe bedre.

81% av de sivile vernepliktige er fornøyd med oppfølgingen gjennom fellessamlingene for de sivile vernepliktige, 18% er middels fornøyd og 1% er lite fornøyd (N=73)

Oppfølging av partnerne

70% av partnerne er tilfreds med den oppfølgingen de har fått fra ledelsen for ByPass Oslo i det *daglig løpende*, 20% mener den kunne vært bedre og 10% er lite tilfreds (N=19).

80% er fornøyd med oppfølgingen gjennom *partnersamlingene* mens 20% mener denne kunne vært bedre (N=19).

I sum er 90% av partnerne fornøyd med den *samlede kontakten* med ledelsen for ByPass Oslo mens 10% mener den kunne vært bedre (N=19).

2.3.5. Opplæring/kompetanse

Utbytte av kursene

<i>De sivile vernepliktiges vurdering av utbytte av de ulike opplæringstiltakene som grunnlag for å utføre tjenesten i ByPass Oslo</i>	Lite	Middels	Godt	N
Grunnkurset	14%	39	48	52
Andre kurs i regi av ByPass Oslo	3	32	65	62
Andre kurs i regi av partner	19	48	33	48

Som det fremgår opplever de sivile vernepliktige utbyttet av grunnkurset og andre kurs i regi av ByPass Oslo som godt over middels mens de opplever utbyttet av kurs i regi av partnerne som middels.

Behov for kompetanseutvikling

<i>Er det noen områder du opplever at du har behov for å styrke kompetansen din/opplæring som grunnlag for å utføre tjenesten din i ByPass Oslo?</i>	Antall personer som har angitt behov
Ikke besvart	31
Nei, har ingen behov	10
Konfliktløsning/håndtering/mekling	16
Generelt om voldsforebygging	2
Kommunikasjon, relasjoner til elevene	2
Rus og rusmidler	2
Selvforsvar	1
Hvordan komme i kontakt med ungdommene	1
Førstehjelpskurs	1
Annet	6

Av de 75 som har svart på spørreskjemaet er det i alt 31 stykker som ikke har besvart spørsmålet. Grunnen til dette er trolig at de ikke opplever noe behov for å styrke kompetansen sin, idet utfyllingsgraden av skjemaet for øvrig er god.

Som det fremgår ovenfor er det 10 stykker som eksplisitt skriver nei på skjemaet, dvs. de føler ikke noe behov for opplæring.

Dette indikerer trolig at det volumet man for tiden har på den kursbaserte opplæringen i ByPass Oslo i hovedsak er tilfredsstillende og tilpasset det behovet de sivile vernepliktige har.

Av de som har angitt konkrete behov for opplæring, er det klart viktigste behovet knyttet til mer kunnskap om konfliktløsning/konflikthåndtering.

2.3.6. Kontakt med andre partnere/sivile vernepliktige

Kontakten mellom partnerne

Innbyrdes kontakthypighet

<i>I hvilken grad har dere så langt hatt kontakt med de andre partnerne i ByPass Oslo utenom partnersamlingene?</i>	Ikke/i liten grad	I noen grad	I stor grad	N
Partners vurdering	52%	43	5	21

Som det fremgår sier ca halvparten av partnerne at de ikke har noen innbyrdes kontakt med de andre partnerne, mens bortimot halvparten sier de har kontakt i noen grad.

Viktighet av innbyrdes kontakt

<i>Hvordan vurderer dere viktigheten av den kontakten dere har hatt med andre partnere for eget voldsførebyggende arbeide?</i>	Lite viktig	Noe viktig	Viktig	N
Partners vurdering	39%	39	22	18

Som det fremgår vurderes kontakten med andre partnere som litt under noe viktig for eget voldsførebyggende arbeide.

Kontakten mellom de sivile vernepliktige

Innbyrdes kontakt på tvers partnerne

<i>I hvilken grad har du så langt hatt kontakt med sivile tjenestepliktige hos andre partnere i ByPass Oslo ?</i>	Ikke/i liten grad	I noen grad	I stor grad	N
	37%	49	14	73

Som det fremgår sier ca halvparten at det i noen grad er innbyrdes kontakt mellom de sivile vernepliktige på tvers av partnerne mens ca 1/3 sier det er slik kontakt i liten grad.

Det sosiale miljøet/klimaet for de sivile vernepliktige

85% av de sivile vernepliktige vurderer det sosiale miljøet/klimaet som godt, 14% vurderer det som middels og 1% som dårlig (N=73).

2.3.7. Erfaringer med "styringsgruppen", SAD og ledelsen for ByPass Oslo

Datagrunnlaget er knyttet til evaluators deltakelse på møter og individuelle samtaler.

Pr dags dato synes samarbeidsrelasjonene internt i "styringsgruppen", SAD og ledelsen for ByPass Oslo og mellom dem, å fungere godt.

2.3.8. Partnersnes samlede vurdering av utvikling i ByPass Oslo

71% av partnerne mener ByPass Oslo har utviklet seg i positiv retning i forhold til målsettingen med ByPass Oslo, 23% mener den har fungert på samme måten hele tiden mens 6% mener den har utviklet seg i negativ retning (N=17)

2.4. ENDRINGER SIDEN SISTE STATUSRAPPORT I ByPass Oslo

2.4.1. Endring i spørsmål med vurderingsskala som indikerer en positiv eller negativ vurdering av hvordan ByPass Oslo fungerer

Samlet endringsretning uansett størrelse på %-differanse

Totalt er det stilt 21 spørsmål for de sivile vernepliktige og 16 for partnerne med vurderingsskala som indikerer en positiv eller negativ vurdering av hvordan ByPass Oslo fungerer. En oversikt over endringene i svarfordelingen mht til i hvilken retning de går, sammenlignet med statusrapporten etter første halvår 2002, er vist i etterfølgende tabell.

	Endring i positiv retning	Endring i negativ retning	Uendret	SUM
Sivile vernepliktige	12	6	3	21
Partnere	5	8	3	16
SUM	17	14	6	37

For de sivile vernepliktige er det en endring i positiv retning både ut fra antallet spørsmål med en positiv endring men også fordi prosentdifferansene for en del av disse er på mellom 10 og 15%, jfr under. For partnerne er det en svak endring i negativ retning, men her er prosentdifferansene gjennomgående små, jfr under.

Endringer med %-differanser på 10 eller mer

Ser vi på hvilke spørsmål det er endring på i positiv eller negativ retning ut fra *sivile vernepliktiges* vurdering for prosentdifferanser på 10 eller høyere, er bildet som vist i følgende tabell:

Størrelse på %-differanse	Endring i positiv retning	Endring i negativ retning
21% eller mer	•	•
15 til 20%	•	• presentasjon/klargjøring av tjenesteinnholdet i ByPass Oslo ved oppmøte på Dillingøy
10 til 14%	<ul style="list-style-type: none"> • oppmøte/mottakelse på Dillingøy • intervjuet knyttet til ByPass Oslo • mottakelse av ledelsen for ByPass Oslo ved oppstart i Oslo • fellessamlingene for de sivile vernepliktige • utbytte av grunnkurset i ByPass Oslo • utbytte av andre kurs i regi av ByPass Oslo 	• avklaring av hensikt/mål med ByPass Oslo
SUM	6	2

Det mest slående er den positive utviklingen i vurderingen av oppmøte/mottakelse ved oppstart av tjenesten samt utbyttet av opplæringstiltakene.

For *partnerne* ser bildet ut som følger:

Størrelse på %-differanse	Endring i positiv retning	Endring i negativ retning
21% eller mer	<ul style="list-style-type: none">•	<ul style="list-style-type: none">• voldsforebyggende effekter av den rollen som de sivile vernepliktige spiller
15 til 20%	<ul style="list-style-type: none">•	<ul style="list-style-type: none">•
10 til 14%	<ul style="list-style-type: none">• klarhet av rollen for de sivile vernepliktige	
SUM	1	1

Det mest slående her er den klart mer negative vurderingen av de voldsforebyggende effektene av den rollen de sivile vernepliktige spiller. Endringen dreier seg om en overgang i vurderingen fra at den rollen de sivile vernepliktige spiller har "store" til "noen" voldsforebyggende effekter. Ved denne evalueringsrunden vurderer partnerne dette spørsmålet på omtrent samme måte som de sivile vernepliktige, mens de tidligere har vurdert det klart mer positivt.

Det er vanskelig å se hva som ligger bak denne endringen ut fra partnernes øvrige vurderinger. Bl a mener 70% av dem at ByPass Oslo har utviklet seg i positiv retning.

3. MÅLGRUPPENS ERFARINGER MED ByPass Oslo

3.1. HOVEDRESULTATER

3.1.1. Kjennskap til ByPass Oslo

Vet du hva ByPass Oslo er?

	Nei	Delvis	Ja	N
Hersleb Ungdomsskole	20%	56	22	41
Sandaker videregående skole	8	19	73	48
Sogn videregående skole	25	27	48	48
Gran ungdomsskole	28	34	38	50
Elvebakken videregående skole	44	24	32	41
Røde Kors, Groruddalen ressurscenter	41	15	44	46
Riverside	35	29	35	48
Manglerud videregående skole	42	27	32	41
Ulsrud videregående skole	6	40	54	50
Samlet	27%	30%	43%	413

Som det fremgår av den samlede fordelingen sier bortimot halvparten at de vet hva ByPass Oslo er mens vel 1/4 sier de vet det delvis.

Kjennskapen til hva ByPass Oslo er, er klart størst på Sandaker og Ulsrud videregående skole.

Vet du hva en ByPasser er?

	Nei	Delvis	Ja	N
Hersleb Ungdomsskole	22%	49	29	41
Sandaker videregående skole	11	28	61	46
Sogn videregående skole	31	29	40	48
Gran ungdomsskole	29	35	37	49
Elvebakken videregående skole	53	25	23	40
Røde Kors, Groruddalen ressurscenter	44	15	41	46
Riverside	46	19	35	48
Manglerud videregående skole	32	34	34	41
Ulsrud videregående skole	4	54	42	50
Samlet	30%	32%	38%	409

Som det fremgår av den samlede svarfordeling sier ca 1/3 av målgruppen av de vet hva en ByPasser er mens 1/3 sier de vet det delvis.

Kjennskapen til hva en ByPasser er, er klart størst på Sandaker og Ulsrud videregående skole.

3.1.2. Synligheten av ByPass Oslo

Har du tidligere sett logoen til ByPass Oslo?

	Nei	Ja	N
Hersleb ungdomsskole	49%	51	41
Sandaker videregående skole	27	74	49
Sogn videregående skole	38	62	47
Gran ungdomsskole	44	56	50
Elvebakken videregående skole	52	48	42
Røde Kors, Groruddalen ressurscenter	46	54	46
Riverside	48	52	48
Manglerud videregående skole	49	51	41
Ulsrud videregående skole	32	68	50
Samlet	42%	58%	414

Som det fremgår av den samlede fordelingen sier ca. vel halvparten at de har sett logoen til ByPass Oslo tidligere, mens noe under halvparten ikke har gjort det.

Synligheten av logoen til ByPass Oslo er størst på Sandaker, Ulsrud og Sogn videregående skole.

Hvor ofte har du sett en eller flere ByPassere i høst?

	Aldri	Av og til	Ofte	N
				49
Hersleb Ungdomsskole	32%	54	15	41
Sandaker videregående skole	18	31	51	49
Sogn videregående skole	23	46	31	48
Gran ungdomsskole	14	38	48	50
Elvebakken videregående skole	46	22	32	41
Røde Kors, Groruddalen ressurscenter	29	43	29	42
Riverside	36	36	29	45
Manglerud videregående skole	49	37	15	41
Ulsrud videregående skole	10	18	71	49
Samlet	28%	36%	37%	406

Som det fremgår av den samlede svarfordeling sier ca. 1/3 at de har sett en ByPasser ofte i høst, ca. en tredjedel sier de har sett en ByPasser av og til mens ca. 1/3 sier de aldri har sett en ByPasser.

Synligheten av ByPasserne er klart størst på Ulsrud videregående skole.

3.1.3. Kontakten med ByPasserne

Hvor ofte har du hatt kontakt med en ByPasser i høst?

	Aldri	En sjelden gang	Av og til	Ofte	N
Hersleb ungdomsskole	37	37	10	17	41
Sandaker videregående skole	41	10	35	14	49
Sogn videregående skole	56	17	15	13	48
Gran ungdomsskole	26	30	30	14	50
Elvebakken videregående skole	54	7	27	12	41
Røde Kors Groruddalen ressurscenter	46	9	20	26	46

Riverside	54	6	22	17	46
Manglerud videregående skole	83	10	7	0	41
Ulsrud videregående skole	20	20	24	36	50
Samlet	45%	16%	21%	17%	412

Som det fremgår av den samlede fordeling sier altså bortimot halvparten at de ikke har hatt kontakt med en ByPasser, mens ca 1/5 sier de har hatt hhv sjelden kontakt, kontakt av og til og ofte kontakt.

Omfanget av kontakt med ByPasserne er størst på Ulsrud videregående skole.

Dersom du har hatt kontakt med en ByPasser en eller flere ganger i høst, hva har vært innholdet i denne kontakten?

	Hilst på m.m.	Snakket om aktiviteter	Snakket om ungdom og vold	Snakket om konflikt-Løsning	Annet	N
Hersleb ungd.-skole	79%	36	29	11	4	28
Sandaker vgs	77	3	17	10	33	30
Sogn vgs	75	20	15	5	5	20
Gran ungd.-skole	65	11	5	8	35	37
Elvebakken vgs	59	18	14	27	41	22
Røde Kors, Groruddalen	70	17	22	9	26	23
Riverside	57	38	29	24	5	21
Manglerud vgs	75	13	0	25	13	8
Ulsrud vgs	75	18	18	10	25	40
Samlet	70%	19%	17%	13%	23%	229

**Summen av prosenttallene er høyere enn 100 fordi den enkelte har kunnet kryssset av på flere av alternativene.*

Ca 2/3 av de ungdommene som har hatt kontakt med en ByPasser, sier at de har kontakt på et overflattisk plan. Mht en noe dypere kontakt sier 19% at de har hatt snakket om "aktiviteter", 17% om "ungdom og vold" og 13% om "konfliktløsning".

Omfanget av "dypere" kontakt med ByPasserne er størst på Riverside, Hersleb ungdomsskole og Elvebakken videregående skole.

3.1.4. Betydningen av kontakt med ByPasser for den enkelte

Dersom du har hatt kontakt med en eller flere ByPassere en eller flere ganger i høst, hvilken betydning har denne kontakten hatt for deg?

	Ingen betydning	Hjulpel til å løse en konflikt	Påvirket mine holdninger til konflikter	Vet ikke	N
Hersleb ungd.-skole	9%	21	21	58	33
Sandaker vgs	43	11	14	39	28
Sogn vgs	58	23	15	4	26

Gran ungd.-skole	35	5	8	62	37
Elvebakken vgs	30	7	19	52	27
Røde Kors, Groruddalen	29	33	24	24	21
Riverside	33	38	14	19	21
Manglerud vgs	55	9	0	55	11
Ulsrud vgs	33	9	9	51	43
Samlet	34%	16%	14%	43%	247

*Summen av prosenttallene er høyere enn 100 fordi den enkelte har kunnet krysset av på flere av alternativene.

Som det fremgår sier ca 1/4 av de ungdommene som har hatt kontakt med en ByPasser at denne kontakten har hjulpet dem til å løse en konflikt og/eller påvirket deres holdninger. Ca 1/3 sier at kontakten ikke har hatt noen betydning for dem mens 2/5 ikke vet om kontakten har hatt noen betydning.

Andelen av ungdommer som sier at kontakten med ByPasserne har hatt betydning mht å løse konflikter/påvirke deres holdninger er størst på Røde Kors/Groruddalen

Dersom det har vært ByPasser tilstede der du ferdes, har det hatt noen betydning for hvor trygg du føler deg?

	Ingen betydning	Noen betydning	Stor betydning	N
Hersleb Ungdomsskole	41%	53	6	34
Sandaker videregående skole	65	32	3	31
Sogn videregående skole	60	30	10	30
Gran ungdomsskole	42	47	11	36
Elvebakken videregående skole	42	42	15	26
Røde Kors, Groruddalen ressurscenter	44	37	19	27
Riverside	32	52	16	25
Manglerud videregående skole	67	29	5	21
Ulsrud videregående skole	24	57	19	37
Samlet	45%	43%	12%	267

Som det fremgår av den samlede fordelingen sier vel halvparten av ungdommene at ByPass Oslo har hatt betydning for hvor trygg de føler seg i det miljøet de ferdes i, men med klar hovedvekt på "noen betydning".

Betydningen av ByPass Oslo med tanke på hvor trygge ungdommene føler seg i det miljøet de ferdes i, er størst på Ulsrud videregående skole og Riverside.

3.1.5. Betydningen av ByPasserne for miljøet

Dersom det har vært ByPassere tilstede der du ferdes, i hvilken grad har det bidratt til å redusere konflikt- og voldssituasjoner i miljøet?

	I liten/ingen grad	I noen grad	I stor grad	N
Hersleb Ungdomsskole	18	56	26	34
Sandaker videregående skole	42	42	17	24
Sogn videregående skole	33	57	10	21

Gran ungdomsskole	42	48	9	33
Elvebakken videregående skole	19	48	33	21
Røde Kors, Groruddalen ressurscenter	39	43	18	28
Riverside	30	60	10	20
Manglerud videregående skole	29	71	0	14
Ulsrud videregående skole	29	56	15	41
Samlet	31%	53%	16%	236

Som det fremgår av den samlede fordelingen sier 53% av ungdommene at ByPass Oslo har bidratt til å redusere antall konflikt- og voldssituasjoner i det miljøet de ferdes i noen grad mens 16% sier det har bidratt i stor grad.

Ser vi på de ulike partnerne er effekten størst på Hersleb ungdomsskole og Elvebakken videregående skole.

3.2. VURDERING AV RESULTATENE

Kjennskap til, synlighet av og kontakthypighet med ByPass

Samlet kan vi oppsummere tallmaterialet med at

- Ungdommenes kunnskap om ByPass Oslo er rimelig god, men kunne vært bedre
- Bypasserne er rimelig godt synlige, men kunne vært enda mer synlige
- Logoen til ByPass Oslo burde vært mer synlig
- Omfanget av ungdommenes kontakt med ByPasserne er rimelig god, men kunne vært bedre

Innholdet i kontakten med ByPasserne

Flesteparten av ungdommene har hatt en overflatisk kontakt med ByPasserne gjennom "løst snakk" mens en mindre andel sier de har hatt en "dypere" kontakt mht "aktiviteter", samtale om "ungdom og vold" eller "konfliktløsning"

Effektene av kontakten med ByPasserne og deres tilstedeværelse

Det synes som om de mer holdningsskapende effektene av kontakten med ByPasserne er avgrenset til en mindre andel av ungdommene, ca 1/4. Samtidig er det tydeligvis vanskelig for ungdommene å vurdere slike effekter, noe som kommer til uttrykk i at 43% av ungdommene sier "vet ikke".

Når det derimot gjelder opplevelsen av trygghet i det miljøet de ferdes, sier så mange som 55% av ungdommene at ByPasseternes tilstedeværelse har gjort at de føler seg tryggere.

Denne opplevde trygghetsfølelsen må åpenbart sees i sammenheng med at ByPasseternes tilstedeværelse ifølge ungdommenes oppfatning har bidratt til å redusere antall volds- og konfliktsituasjoner i miljøet. 69% av ungdommene sier dette.

Samlet vurdering

Målgruppens vurderinger er samlet mindre positive enn resultatene fra evalueringen etter første halvår 2002, men dette skyldes trolig forskjellene i den samlede utvalgsstørrelsen og antall underutvalg. Ut fra utvalgets størrelse og sammensetning er sammenlignbarheten mye med bedre med evalueringen på slutten av andre halvår 2001. I forhold til denne er målgruppens vurderinger litt mer positive.

4. KONKLUSJONER

Samlet synes ByPass Oslo pr dags dato å være kjennetegnet ved:

- *positive indikasjoner* på at prosjektet har både voldsforebyggende og voldshindrende effekter, bedømt ut fra partnernes, de sivile vernepliktiges og målgruppens vurderinger.
 - Ca 60% av både partnerne og de sivile vernepliktige mener at den rollen de sivile vernepliktige spiller har en voldsforebyggende effekt i noen grad mens ca 35% av dem mener at den har det i stor grad.
 - 53% av de ungdommene som har deltatt i undersøkelsen og som har ferdes i miljøer hvor ByPasserne har vært tilstede, sier at ByPassernes tilstedeværelse har bidratt i noen grad til å redusere konflikt- og voldssituasjoner i miljøet mens 16% sier det har bidratt i stor grad.
- *positive arbeidsresultater* mht
 - rolle/oppgaver for de sivile vernepliktige som gir muligheter for voldsforebyggende og voldshindrende effekter. Dette gjelder særlig kontakt med ungdommene gjennom "aktiviteter/arrangementer", holdningspåvirkning gjennom "samtale/dialog" samt "tilstedeværelse/ravning"
 - bruk av arbeidstid på voldsforebyggende arbeid. Ca 75% av arbeidstiden brukes på oppgaver direkte rettet mot målgruppen
 - målgruppens kjennskap til og kontakt med ByPasserne
 - rolle/oppgaver for de sivile vernepliktige med betydelig relevans for partnernes voldsforebyggende arbeide
 - i hovedsak vel fungerende og motiverte sivile vernepliktige
- gjennomgående *positive erfaringer* med gjennomføring av prosjektet mht
 - klarhet i mål og målgruppe for ByPass Oslo
 - i hovedsak klarhet i rolle/oppgaver for de sivile vernepliktige
 - i hovedsak god oppfølging av partnerne fra ledelsen for ByPass Oslo
 - meget godt sosialt miljø blant de sivile vernepliktige
 - rekruttering av partnere og sivile vernepliktige, men med enkelte innslag av sivile vernepliktige som kunne vært bedre egnet
 - opplæring
- gjennomgående *middels positive erfaringer* mht
 - lav innbyrdes kontakt mellom partnerne samtidig som de opplever slik kontakt som noe viktig
 - ungdommenes kjennskap til ByPass Oslo
 - synligheten av logoen for ByPass Oslo

Samlet sett er vurderingene denne gang når det gjelder de sivile vernepliktige noe mer positive sammenlignet med evalueringen etter første halvår 2002. Særlig gjelder dette vurderingene av utbytte av opplæringstiltakene. Når det gjelder partnerne er vurderingen litt mer negative, men trolig ikke mye. Vurderingen av de voldsforebyggende effektene av den rollen de sivile vernepliktige spiller, er imidlertid klart mindre positive enn etter første halvår 2002.

Målgruppens vurderinger er litt mer positiv enn ved evalueringen etter andre halvår 2001, men klart dårligere enn evalueringen etter første halvår 2002. Dette skyldes trolig først og fremst forskjellene i utvalgene og den samlede utvalgsstørrelsen.

Sett ut fra målgruppeevalueringen foreligger det imidlertid noen interessante forskjeller mellom de underutvalgene som kan danne utgangspunkt får å se mer konkret på ulikheter mht til bruken av ByPasserne hos de forskjellige partnerne.

5. FORBEDRINGSOMRÅDER

ByPass Oslo bør i fortsettelsen sette særlig fokus på følgende forbedringsområder:

- *Partnernes vurdering av de voldsforebyggende effektene av den rollen de sivile vernepliktige spiller:* Det har i andre halvår 2002 vært en klar negativ utvikling i partnernes vurdering av dette, uten at det er mulig å forstå det med utgangspunkt i de vurderingene som partnerne ellers gjør av de ulike elementene i ByPass Oslo. Det bør derfor foretas en nærmere avklaring av hva som kan ligge bak dette
- *Samarbeid mellom de ulike partnerne:* Det har vært arbeidet med dette tidligere uten at omfanget av det samlede samarbeidet har økt i vesentlig grad. I andre halvår 2002 har det faktisk avtatt. Samtidig har partnernes vurdering av viktigheten av samarbeidet avtatt. Det bør derfor foretas en grundigere gjennomgang og vurdering av hva dette skyldes for å avklare bedre samarbeid mellom partnerne som et satsningsområde i ByPass Oslo.
- *Kunnskap om/synliggjøring av ByPass Oslo:* Det bør satses enda mer på å spre kunnskap om ByPass Oslo gjennom mer informasjon og bedre synliggjøring bla ved mer bruk av logoen for ByPass Oslo
- *Videreutvikling av ByPassernes rolle, arbeidsoppgaver og arbeidsform:* Videreutvikling av disse med utgangspunkt i de partnerne som har de mest positive resultatene bedømt ut fra målgruppens vurderinger.
- *Opplæringstibudene i ByPass Oslo:* Det synes som om at man har lyktes med å utvikle disse slik at de sivile vernepliktiges vurderinger av utbyttet av dem, er overveiende positive. Dette gjelder både grunnkurset og andre kurs i regi av ByPass Oslo. Man bør derfor fortsette å arbeide videre langs de linjene som har ført til denne forbedringen.

VEDLEGG I

EVALUERING AV ByPass OSLO, NOVEMBER 2002, PARTNERE

A. Bakgrunnsopplysninger

1. Partnernavn.....
2. Hvem har fylt ut skjemaet? (sett kryss)
 - Partneransvarlig/kontaktperson alene
 - Partneransvarlig/kontaktperson sammen med en eller flere av de som har det daglige ledelsesansvaret for den/de sivile vernepliktige
 - Andre

B. Hensikt/mål og målgruppe for ByPass

3. Hvordan vurderer du avklaringen av hensikt/mål og målgruppe for ByPass? (sett kryss)

	Dårlig avklart	Kunne vært avklart bedre	Godt avklart
Hensikt/mål for Bypass			
Målgruppe for ByPass			

C. Den/de sivile vernepliktiges rolle/arbeidsoppgaver

4. Hvordan er den rollen den/de sivile vernepliktige spiller avklart pr dags dato? (sett kryss)
 - dårlig avklart
 - ikke godt nok avklart enda
 - godt avklart
 - annet, hva.....
5. Hvor stor prosentandel av den daglige arbeidstiden vil du anslå at de sivile vernepliktige *frem til i dag* har brukt til arbeid rettet mot målgruppen for ByPass ?
.....%

D. Vurdering av hvordan den/de sivile vernepliktige fungerer

6. Hvordan har den/de sivile vernepliktige fungert så langt? (sett kryss)
 - fungert godt
 - noen fungert godt, andre kunne fungert bedre
 - ikke fungert godt nok
 - fungert dårlig
7. Hva er de viktigste forklaringene på at den/de sivile vernepliktige eventuelt *ikke* har fungert godt nok? (sett kryss)
 - har ikke god nok fagkompetanse i forhold til de arbeidsoppgavene som skal ivaretas
 - mangelfull motivasjon i forhold til det å jobbe med voldsförebygging
 - mangler initiativ
 - mangelfull erfaring i forhold til det å være i jobb mht tilstedeværelse, oppførsel, holdninger, med mer
 - annet, hva?

E. Oppfølging/veiledning av den/de vernepliktige

8. Hvordan vurderer dere den oppfølgingen/veiledningen den/de sivile vernepliktige har fått så langt? (sett kryss)

Fra hvem	Lite tilfredsstillende	Kunne vært bedre	Tilfredsstillende
Fra oss, dvs. partner			
Fra prosjektledelsen i BYPASS			

F. Vurdering av forholdet til/kontakten med ByPass

9. Hvilke erfaringer har dere i forhold til ByPass på følgende områder? (sett kryss)

Område	Lite tilfredsstillende	Kunne vært bedre	Tilfreds Stillende	Vet ikke
1. Prosessen med å bli godkjent som partner				
2. Rekruttering av vernepliktige				
3. Oppfølging i det daglig løpende				
4. Partnersamlingene				
5. Kontakten med prosjektledelse				
6. Annet, hva?				

10. I hvilken grad har dere så langt hatt kontakt med de andre partnerne i ByPass utenom partnersamlingene? (sett kryss)

- Ikke/i liten grad
- I noen grad
- I stor grad

11. Hvordan vurderer dere viktigheten av den kontakten dere har hatt med andre partnere for eget voldsforebyggende arbeid? (sett kryss)

- lite viktig
- noe viktig
- viktig

G. Samlet vurdering av erfaringene med ByPass så langt

12. Hvordan vurderer dere den voldsforebyggende effekten av den rollen den/de sivile vernepliktige spiller så langt? (sett kryss)

- liten effekt
- noen effekt
- stor effekt
- vet ikke

13. I hvilken grad vil har de sivile vernepliktige *frem til i dag* bidratt til forebygging/hindring av vold på følgende måter?

Ulike måter å bidra til forebygging/hindre av vold	Ikke/i liten grad	I noen grad	I stor grad
Stoppe/avbryte voldsepisoder ved selv å gripe inn i konkrete situasjoner			
Forhindre at det oppstår voldsepisoder ved tilstedeværelse			
Stoppe eller forhindre voldsepisoder ved å melde fra til andre, f eks politi, kommunale instanser, o.a.			
Utvikling av positive holdninger hos ungdommene gjennom samtale, dialog, informasjon o.a.			
Engasjement av ungdommene i konkrete aktiviteter som gjør at de bruker tid på dette i stedet for mer voldsrelaterte aktiviteter			
Annet, hva?			

14. Hvor viktig er den rollen den/de sivile vernepliktige spiller i det arbeidet dere som partner utfører med tanke på voldsforebygging? (sett kryss)
- lite viktig
 - noe viktig
 - viktig
15. Hvordan vurderer dere betydningen av ByPass som et samlet voldsforebyggende prosjekt i Oslo sentrum så langt? (sett kryss)
- liten betydning
 - noen betydning
 - stor betydning
 - vet ikke
16. Hvordan mener dere ByPass har utviklet seg i den tiden dere har vært med?
- fungert på *samme måten* hele tiden
 - har utviklet seg i *positiv retning* sett i forhold til målsettingen med ByPass
 - har utviklet seg i *negativ retning* sett i forhold til målsettingen med ByPass
 - vet ikke

TUSEN TAKK FOR HJELPEN!

VEDLEGG II

EVALUERING AV ByPass OSLO, NOVEMBER 2002, SIVILE VERNEPLIKTIGE

A. Bakgrunnsopplysninger

1. Hvilken partner arbeider du hos?.....
2. Hvor lenge har du tjenestegjort i ByPass?, antall måneder.....
3. Hvor gammel er du?, antall år.....

B. Hensikt/mål og målgruppe for ByPass

4. Hvordan vurderer du avklaringen av hensikt/mål og målgruppe for ByPass? (sett kryss)

	Dårlig avklart	Kunne vært avklart bedre	Godt avklart
Hensikt/mål for Bypass			
Målgruppe for ByPass			

C. Erfaringer med rekrutteringen til ByPass

5. Hvilke erfaringer har du med den måten du ble rekruttert til ByPass på på følgende områder? (sett kryss)

Område	Dårlige	Passe/middels	Gode
1. oppmøte/mottakelse på Dillingøy			
2. intervjuet knyttet til ByPass			
3. presentasjon/klargjøring av tjenesteinnholdet i ByPass			
4. mottakelsen/behandlingen av prosjektledelsen for ByPass ved oppstart av tjenesten i Oslo			
5. mottakelsen/behandlingen av partneren ved oppstart i Oslo			

D. Din rolle/arbeidsoppgaver som sivil vernepliktig

6. Hvordan er den rollen du spiller avklart pr dags dato? (sett kryss)
 dårlig avklart
 ikke godt nok avklart enda
 godt avklart
 annet, hva.....
7. Hvor stor prosentandel av den daglige arbeidstiden vil du anslå at du *frem til i dag* har brukt til arbeid rettet mot målgruppen for ByPass?
.....%

E. Vurdering av hvordan jeg fungerer som sivil vernepliktig i ByPass

8. Hvordan mener du at du har fungert så langt? (sett kryss)
 fungert tilfredsstillende
 ikke fungert godt nok
 fungert dårlig

F. Vurdering av opplæringstiltak/egen kompetanse

9. Hvordan vurderer du utbyttet av grunnkurset som grunnlag for å utføre tjenesten din i ByPass? (sett kryss)
- lite
 - middels
 - godt
10. Hvordan vurderer du utbyttet av de andre kursene du har fått i ByPass som grunnlag for å utføre tjenesten din i ByPass? (sett kryss)

Kurs i regi av	Lite	Middels	Godt
ByPass			
Partner			

11. Er det noen områder du opplever at du har behov for å styrke kompetansen din/opplæring som grunnlag for å utføre tjenesten din i ByPass?

.....
.....
.....

G. Vurdering av oppfølging/veiledning

12. Hvordan vurderer du den oppfølgingen/veiledningen du har fått så langt? (sett kryss)

Fra hvem	Lite tilfredsstillende	Kunne vært bedre	Tilfreds Stillende
Fra partner			
Fra prosjektledelsen i ByPass			

H. Vurdering av forholdet til/kontakt med andre sivile vernepliktige

13. Hvordan vurderer du fellessamlingene for de sivile vernepliktige i ByPass? (sett kryss)
- negativt
 - middels
 - positivt
14. I hvilken grad har du så langt hatt kontakt med de sivilt vernepliktige knyttet til andre partnere i ByPass utenom fellessamlingene for de sivile vernepliktige? (sett kryss)
- ikke/i liten grad
 - i noen grad
 - i stor grad
15. Hvordan vurderer du det sosiale miljøet/klimaet mellom de sivile vernepliktige i ByPass? (sett kryss)
- dårlig
 - middels
 - godt

I. Samlet vurdering av erfaringene med ByPass så langt

16. Hvordan vurderer du den voldsforebyggende effekten av den rollen du har spilt så langt? (sett kryss)

- liten effekt
- noen effekt
- stor effekt
- vet ikke

17. I hvilken grad har du *frem til i dag* bidratt til forebygging/hindring av vold på følgende måter?

Ulike måter å bidra til forebygging/hindre av vold	Ikke/i liten grad	I noen grad	I stor grad
Stoppe/avbryte voldsepisoder ved selv å gripe inn i konkrete situasjoner			
Forhindre at det oppstår voldsepisoder ved tilstedeværelse			
Stoppe eller forhindre voldsepisoder ved å melde fra til andre, f.eks. politi, kommunale instanser, o.a.			
Utvikling av positive holdninger hos ungdommene gjennom samtale, dialog, informasjon o.a.			
Engasjement av ungdommene i konkrete aktiviteter som gjør at de bruker tid på dette i stedet for mer voldsrelaterte aktiviteter			
Annet, hva?			

18. Hvor viktig er den rollen du spiller i det arbeidet partneren din utfører med tanke på voldsforebygging? (sett kryss)

- lite viktig
- noe viktig
- viktig
- vet ikke

19. Hvordan vurderer du betydningen av ByPass som et samlet voldsforebyggende prosjekt i Oslo sentrum så langt? (sett kryss)

- liten betydning
- noen betydning
- stor betydning
- vet ikke

20. Hva synes du så langt om å avtjene din sivile verneplikt i ByPass? (sett kryss)

- Lite tilfreds
- Middels tilfreds
- Tilfreds

TUSEN TAKK FOR HJELPEN!

VEDLEGG III

EVALUERING AV ByPass OSLO, NOVEMBER 2002, MÅLGRUPPEN

1. Vet du hva ByPass er?
 - ja
 - delvis
 - nei

2. Har du tidligere sett logoen til ByPass?
 - ja
 - nei

3. Vet du hva en ByPasser er?
 - ja
 - delvis
 - nei

4. Hvor ofte har du sett en eller flere ByPassere *i høst*?
 - aldri
 - av og til
 - ofte

5. Hvor ofte har du hatt kontakt med en ByPasser *i høst*?
 - aldri
 - en sjelden gang
 - av og til
 - ofte

6. Hva har vært *innholdet* i den kontakten du har hatt med ByPasserne ? (sett kryss på *det eller de* alternativene som passer for deg)
 - har ikke hatt kontakt
 - hilst på, snakket om løst og fast
 - snakket om turer, tilstelninger, bruk av internett og lignende
 - snakket om ungdom og vold
 - snakket om konfliktsituasjoner
 - annet, hva.....

(fortsetter på siden bak.....)

7. Hvilken betydning har kontakten Bypasserne hatt for deg? (sett kryss på *det eller de* alternativene som passer for deg)

- har ikke hatt kontakt
- ingen betydning
- hjulpet meg til å løse en konfliktsituasjon
- påvirket mine holdninger til konflikter og konfliktsituasjoner
- vet ikke

8. Hvilken betydning har ByPasserne hatt for *hvor trygg* du føler i det miljøet du ferdes i (f eks skolegården, fritidsklubben, T-banen, Oslo sentrum)?

- det har ikke vært noen ByPassere til stede der jeg ferdes
- ingen betydning
- noen betydning
- stor betydning

9. I hvilken grad har ByPasserne bidratt til å *reducere konflikt- og voldssituasjonene* i det miljøet du ferdes i?

- det har ikke vært noen ByPassere til stede der jeg ferdes
- i liten/ingen grad
- i noen grad
- i stor grad

10. Hvor gammel er du?år

11. Er du

- jente
- gutt

12. Hvilken kulturell bakgrunn har du?

- bare norsk
- annen kulturell bakgrunn

TUSEN TAKK FOR HJELPEN!